

Фактори розміщення продуктивних сил Луганської області

Підготувала: студентка групи ОА-12

Касяненко Наталія

Старший викладач: доц. Яковчук О.В.

План

1. Загальні відомості про регіон
 - 1.1 Економіко-географічне положення
 - 1.2 Адміністративно-територіальний устрій
 - 1.3 Історія господарського освоєння території
2. Природно-ресурсний потенціал регіону
 - 2.1 Аналіз геоморфологічних умов господарювання
 - 2.2 Мінерально-сировинні ресурси
 - 2.3 Кліматичні умови та агрокліматичні ресурси
 - 2.4 Земельні ресурси
 - 2.5 Водні ресурси
 - 2.6 Біологічні ресурси
 - 2.7 Лісові ресурси
 - 2.8 Рекреаційні ресурси
3. Населення і працересурсний потенціал
 - 3.1 Динаміка чисельності населення

Загальні відомості про регіон

- ❖ Луганська область створена 3 червня 1938 року. Розташована в східній частині України в басейні середньої течії Сіверського Донця.
- ❖ Територія області складає 26,7 тис. кв. км (4,4% території України).
- ❖ За площею вона посідає 10-е місце серед областей України.
- ❖ Простягається з півдня на північ більш як на 250 км і з заходу на схід – на 190 км.

Загальні відомості про регіон

- * Населення складає 2268 тис. осіб;
- * 87,9 осіб на 1 км²;
- * займає 7 місце в Україні.

Економіко-географічне положення

Економіко-географічне положення Луганської області вигідне, оскільки розташована вона в межах добре освоєної в господарському відношенні території.

Позитивними рисами географічного положення є:

- ❖ наявність розвинутої мережі залізниць;
- ❖ близькість до найважливіших сировинних районів (Придніпров'я, Росії);
- ❖ близькість до великих промислових районів і центрів (промисловий Центр Росії, Харків, Донецьк).

Провідна роль в економіці регіону належить промисловості, питома вага якої в обсязі валового суспільного продукту складає 3/4.

Виходів до моря немає.

Адміністративно-територіальний устрій

До складу Луганської області входить всього 37 міст з яких:

- ❖ 14 – є містами обласного значення,
- ❖ 18 районів,
- ❖ 109 селищ міського типу,
- ❖ 206 - сільрад,
- ❖ 782 сіл.

Адміністративний центр — місто Луганськ.

Транспортна сфера

- ❖ Мережа автомобільних шляхів складає 5,8 тис. км.

Густота автомобільних доріг в області — 209,7 км на 1000 км², це менше ніж в цілому по Україні (269 км).

Через територію області проходять транзитні магістралі: Волгоград — Харків, Дебальцеве — Ростов-на-Дону, Луганськ — Мілерово, Донецьк — Луганськ — Старобільськ — Валуйки.

- ❖ Залізничний транспорт представлено Луганським та Дебальцевським відділеннями Донецької залізниці. Розгорнута довжина колій — 1,8 тис. км.

Середня густота залізничних доріг —

75,2 км на 1000 км², це більше ніж в середньому по Україні (37,6 км).

Найбільші залізничні вузли: Луганськ, Попасна, Родакове.

Історія господарського освоєння території

Заселення території області розпочалося приблизно 100 тис. років тому. Величезна, практично незаселена територія отримала історичну назву «Дике поле», відділяла Руську державу від Кримського ханства. З XVI ст. в південних степах починають утворюватися сторожеві служби, укріплені лінії. З'являється багато російських військових. Після придушення польсько-шляхетськими військами збурень 20-30-х років XVII ст. тут почала утворюватися нова історична область — Слобідська Україна. Наприкінці XVII ст. Розпочався значний для того часу видобуток кам'яного вугілля в районі Лисичанська.

З метою об'єднання в одне ціле вугільних районів басейна у лютому 1919 року було утворено Донецьку губернію з центром у місті Луганськ, яку 3 червня 1938 року було розділено на Сталінську і Ворошиловградську. У 1958 році, область було перейменовано на Луганську, й так вона проіснувала до 1970 року, коли їй знову було повернено назву Ворошиловградська.

Зі здобуттям Україною незалежності Луганська область увійшла до складу її земель і сьогодні є одним з провідних індустриальних центрів.

Природно-ресурсний потенціал регіону

Луганська область знаходиться на третьому місці по величині природно-ресурсного потенціалу, обсягу промислового виробництва і національному доходу після Донецької і Дніпропетровської областей.

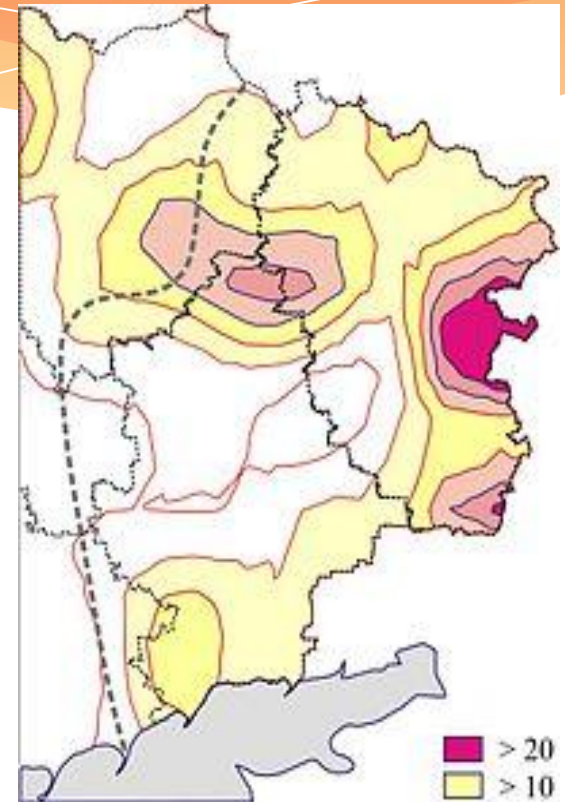
Аналіз геоморфологічних умов господарювання

Рельєф області різноманітний:

- ❖ макс=200-300 м;
- ❖ миним=100-50 м;
- ❖ середні висоти = 200-100 м.

Більша частина території має рівнинний характер, гори знаходяться тільки на заході та на крайньому півдні.

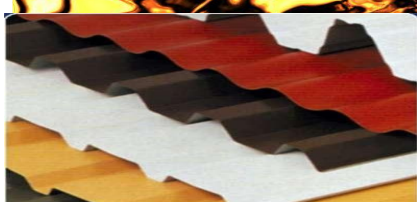
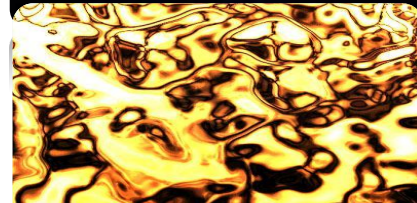
Через Луганську область проходить Донецька височина.

Мінерально-сировинні ресурси

Луганська область є одним з найбільш розвинених у промисловому відношенні регіонів України з широким комплексом різноманітних видів мінеральної сировини:

- ❖ вугілля(основною корисною копалиною області є кам'яне вугілля),
- ❖ газ(в області розвідані та експлуатуються ряд родовищ природного газу),
- ❖ золото(встановлена промислова рудоносність на золото-срібні руди та літій),
- ❖ будівничі матеріали(для будівельної індустрії області підготовлено 123 родовища нерудної сировини),
- ❖ фосфати(ведуться роботи по створенню власної сировинної бази фосфатної сировини),
- ❖ мінеральні води(видобуваються юромні, хлоридно-натрієві високо мінералізовані мінеральні води).

Кліматичні умови та агрокліматичні ресурси

- ❖ Клімат помірно континентальний з відчутними посухами;
- ❖ максимальна температура найтеплішого місяця липня $+32\text{ }^{\circ}\text{C}$ і найхолоднішого січня $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Середня температура червня $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$, а грудня $0\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- ❖ опадів випадає 400-550 мм на рік;
- ❖ безморозні дні – 160-180 днів;
- ❖ безхмарні дні – до 180 днів.

Земельні ресурси

- ❖ Загальна земельна площа складає 2700 тис. га;
- ❖ Водні ресурси – 631,8 тис. га;
- ❖ Лісний фонд - 223,7 тис. га;
- ❖ Рілля – 1274,3 тис. га;
- ❖ Пасовища – 464,2 тис. га;
- ❖ Сади і виноградники – 19,6 тис. га;
- ❖ Інші землі – 86,4 тис. га.

Водні ресурси

- ❖ Сумарні водні ресурси складають у середньому по водності рік 5,65 кв.км
- ❖ Головна річка — Сіверський Донець, Лугань, Деркул, Красно тощо;
- ❖ Кількість – 123 річки;
- ❖ Площа – 6915 га.
- ❖ В області близько 60 озер, найбільші з них - Боброве та Вовче 60 водосховищ (Ісаківське, Дьомінське, Сватівське, Кам'янське)
- ❖ Площа – 5650 га.

Біологічні ресурси

Тваринний світ належить до Українського степового зоогеографічного округу. Фауна його бідна. Налічується 47 видів риб, 9 плазунів. Серед ссавців найпоширеніші гризуни; лисиці, вовк, трапляються: куниця, ласка, борсук.

Луганська область знаходиться в зоні різнотравно-топчаково-ковильних степів. Велика частина території області розорана, лише на схилах ярів, в долинах рік і в заповідниках збереглися ділянки степової рослинності. Тут зростає більше тисячі видів різноманітних рослин.

Лісові ресурси

Луганська область розташована в степовій зоні України, в так званому Байрачному Степу.

Площа лісового фонду Луганської області складає 223,7 тис. га.

Укрито ліською рослинністю - 169 тис. га зокрема, лісові культури - 98,1, незамкнуті культури - 6,1 тис. га.

Крім того, в області є 235,4 тис. га лісів штучного .

Рекреаційні ресурси

Природно-заповідний фонд області складає:

- ❖ 101 об'єкт загальною площею 14,2 тис.га, в тому числі Луганський Державний заповідник,
- ❖ 25 заказників,
- ❖ 52 пам'ятника природи,
- ❖ 15 заповідних урочищ,
- ❖ 8 парків-пам'ятників садово-паркового мистецтва.

Динаміка чисельності населення

Луганська область відноситься до густонаселених. Для неї характерна висока щільність населення, особливо у містах.

Динаміка чисельності населення (тис.жит)

1962	1972	1982	1992	2002	2012
2158	2515	2618	2798	2541	2268

Структура розселення

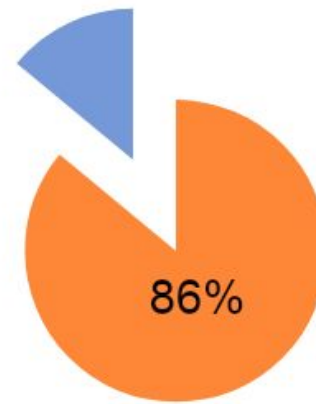
Луганщина має високий рівень урбанізації. Щільність населення на 1 кв. кілометр становить 87,9 осіб.

Найбільшими містами є (тис.жит):

- ❖ Луганськ – 427,2,
- ❖ Сєверодонецьк – 109,9 ,
- ❖ Алчевськ – 111,5,
- ❖ Красний Луч – 124,
- ❖ Лисичанськ – 105,1,
- ❖ Свердловськ – 78,5,
- ❖ Антрацит - 86.

Розподіл населення Луганської області, %

■ Міське 14% ■ Сільське

Міграційна ситуація

- ❖ Еміграція становить 30,9 тис. осіб, тобто 1,4% всього населення Луганської області.
- ❖ Імміграція становить 33,6 тис. осіб = 1,5% населення.
- ❖ Сальдо=2,7 тобто 0,1% збільшується населення Луганської області.

Демографічна ситуація

Народжуваність складає близько 21,3 осіб на 1 тис. осіб населення (0,9%).

Смертність складає 37,3 осіб на 1 тис. осіб населення, серед них 11-14 померлих дітей віком від 1 до 14 років на 1 тис. осіб (1,6%).

Природний приріст населення складає – 16 осіб на 1 тис. населення (-0,7%).

Вікова структура населення (%)

До 18	18-59	60+
23,6	40,1	36,3

Мовно-етнічний склад населення

№	Національність	Кількість осіб	Відсоток до загальної кількості
1	<u>Українці</u>	1 472 376	57,96 %
2	<u>Росіяни</u>	991 825	39,05 %
3	<u>Білоруси</u>	20 587	0,81 %
4	<u>Татари</u>	8 543	0,34 %
5	<u>Вірмени</u>	6 587	0,26 %
6	<u>Молдавани</u>	3 252	0,13 %
7	<u>Азербайджанці</u>	3 123	0,12 %
8	<u>Євреї</u>	2 651	0,10 %
9	<u>Цигани</u>	2 284	0,09 %
10	<u>Поляки</u>	2 107	0,08 %
11	Інші	26 856	1,06 %
	Разом	2 268 191	100 %

Релігійний склад населення

Релігійна мережа на теренах Луганщини представлена 45 віросповідними напрямками, у межах яких діє 791 релігійна організація, у тому числі 764 громади.

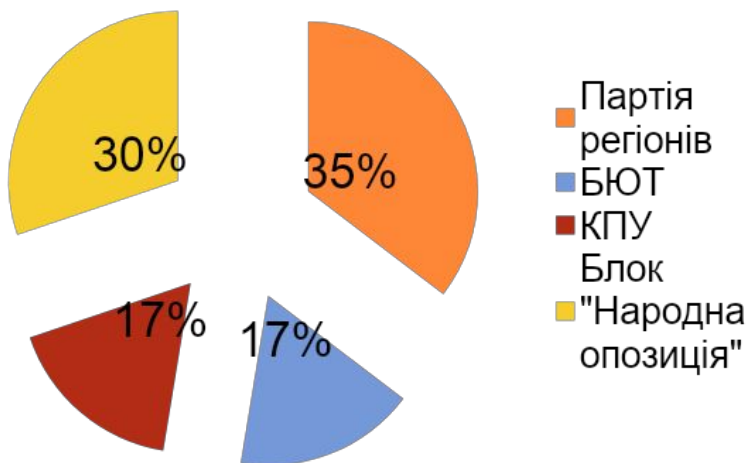
Із загальної кількості релігійних громад регіону:

- ❖ 58,1% є православними;
- ❖ 24,2% належать до протестантських церков і союзів;
- ❖ 4,1% складають громади нетрадиційних та новітніх релігійних рухів;
- ❖ 1,7 % ставляться до іудейським релігійним громадам;
- ❖ 1,3% до мусульман;
- ❖ 0,5% належать до Української греко-католицької церкви;
- ❖ 0,1% до Римсько-католицької церкви.

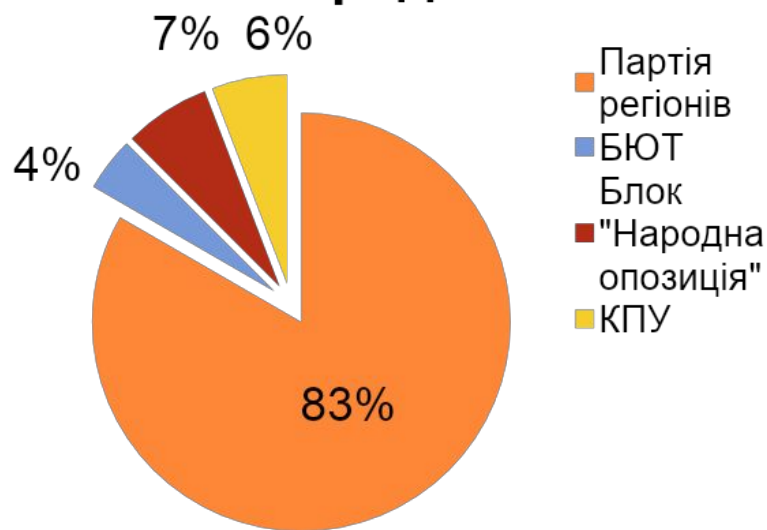

Електоральна структура населення

Луганська міська рада

Луганська обласна рада

Висновок

Луганська область є типовим східним індустріальним регіоном України із розвиненою добувною й важкою галузями промисловості, високим рівнем експорту продукції низького рівня обробки. Саме завдяки цьому вона має високі шанси знайти своє місце у системі міжнародного розподілу праці. Для цього є всі необхідні матеріальні й інтелектуальні ресурси, які поки що використовуються неналежним чином.

Дякую за увагу!